ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

Administrative Skills in the 21st Century of School Administrators in the Mueang Kan School Group under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4

ธัญชนิต ใสขาว[1] เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม[2] และ สุรศักดิ์ หลาบมาลา[3]
Thanchanit Saikhao[1], Charoenwit Somphongtam[2] and Surasak Labmala[3]
มหาวิทยาลัยราชธานี[1-3]
Ratchathani University[1-3]
Email: thanthan65@adrs.ac.th[1]

Received : Octorber 11, 2024; **Revised :** January 22, 2025; **Accepted :** January 29, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และ 2. ศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 172 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 147 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ รองลงมา คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีประเด็น ที่สำคัญ ดังนี้ 1. ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารควรมีการระดมความคิดในการทำงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน 2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารสควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู และ 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

Abstract

The objectives of this research were: 1. to study managerial skills in the 21st century of school administrators in the Mueang Kan School Cluster under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4, and 2. To develop guidelines for managerial skills in the 21st century of school administrators in the Mueang Kan School Cluster under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4. The sample was administrators and teachers. The sample included 172 subjects, divided into 25 educational administrators and 147 teachers. The research tool included a five-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows:

1. The managerial skills in the 21st century of school administrators in the Mueang Kan School Cluster under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4 as a whole and in each aspect were practised at the high levels. The highest Skill is human Skill, followed by technical Skill, and the lowest mean score is conceptual Skill.

2. The development guidelines for managerial skills in the 21st century of school administrators in the Mueang Kan School Cluster under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4 revealed important highlights: 1. Technical Skill, the administrators should brainstorm ideas in their work. They used the principles of participatory management and exchanged opinions together, 2. Human Skill, the administrators should help and advise on things that benefit teachers, and 3. Conceptual Skill: The administrators should be able to think quickly to solve problems. Appropriate to the situation that occurred.

Keywords: Managerial Skills in the 21st Century, School Administrators, Mueang Kan School Cluster under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4

บทนำ

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติภารกิจในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องประกอบไปด้วยทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงาน บริหารตนเอง และบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ อัศพันธ์ และ วานิช ประเสริฐพร (2566) ที่ได้เสนอไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันที่อยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นศตวรรษที่โลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะเกิดอะไรต่อไป และผู้บริหารยุคใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งสนใจงานวิชาการน้อย และยังไม่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งขาดการนิเทศภายในการกำกับ ติดตาม และมีความล่าช้าในการแก้ปัญหาการบริหารงานต่าง ๆ เช่นเดียวกับ

มนูญ นายาว และคณะ (2564) ที่พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 เช่น ผู้บริหารไม่มีเทคนิคในการจัดกำลังคนให้เหมาะสมกับงาน การมอบหมายงานให้แก่บุคคลากรไม่สอดคล้องกับความสามารถ ขาดการปฏิสัมพันธ์กับครู และชุมชนบางครั้งไม่เข้าใจและไม่ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล จากสภาพปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงในสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีรูปแบบการบริหารงานในองค์การและหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องเปลี่ยนไปจากเดิม เพื่อให้องค์การมีการขับเคลื่อนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ตามแนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จึงได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษาหลายท่าน จึงเลือกศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของ Katz (1995) ที่ได้กล่าวถึง ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ซึ่งแต่ละด้านมีแนวคิดที่จะพัฒนาให้เป็นทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา ได้แก่ ด้านเทคนิควิธี ประกอบด้วย ทักษะในสายวิชาชีพ ทักษะการสอนงานและพัฒนาคน ทักษะการวางแผนงาน ทักษะการมอบหมายงาน ด้านมนุษย์สัมพันธ์ ประกอบด้วย ทักษะการเลือกบุคลากร ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสร้างความสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด ประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายงานได้อย่างชัดเจนถูกต้อง วิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการวางแผน การวางแผนและวินิจฉัยปัญหาได้อย่างรอบคอบก่อน การตัดสินใจและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ จัดโครงสร้างงานและกระจายอำนาจไปให้บุคลากรรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถเพื่อให้งานเกิดประสิทธิผล จัดลำดับความสำคัญก่อน-หลัง การปฏิบัติงานการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น ทักษะดังกล่าวล้วนเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องให้ความสนใจอย่างยิ่ง เพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการบริหารในการที่จะผสมผสานเพื่อบริหารการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบริบทโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีโรงเรียนในกลุ่ม จำนวน 21 โรงเรียน จากการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานของทั้ง 21 โรงเรียน ปีการศึกษา 2565 คะแนนสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่ำ มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย อาทิ วิธีการจัดการเรียนสอนของครูยึดแบบเดิม ๆ สื่อการสอนไม่ทันสมัย เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, 2565) และจากการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก: ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ทั้ง 21 โรงเรียน พบว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2564) ได้ให้ข้อเสนอแนะในลักษณะที่คล้ายกัน คือ ควรพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด นำผลประเมินพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เช่น การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเลือกโครงงาน กิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฝึกให้มีการทำงานกระบวนกลุ่ม กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีระดับสูงขึ้น ควรการบริหารและการจัดการให้ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวน การจัดทำแผน เช่น การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย กำหนดวัตถุประสงค์การให้ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล่องกับมาตรฐาน เป็นต้น โดยใช้เทคนิค SWOT เป็นการวิเคราะห์ค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อใช้ในการวางแผนในปีการศึกษาต่อไป จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน และสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขาดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษา ขาดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 แล้ว ย่อมทำให้โรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย หากผู้บริหารสถานศึกษา ขาดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ย่อมส่งผลด้านลบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงสนใจศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ซึ่งคาดหวังว่า ผลการวิจัยจะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งยังใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการบริหารงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน เมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

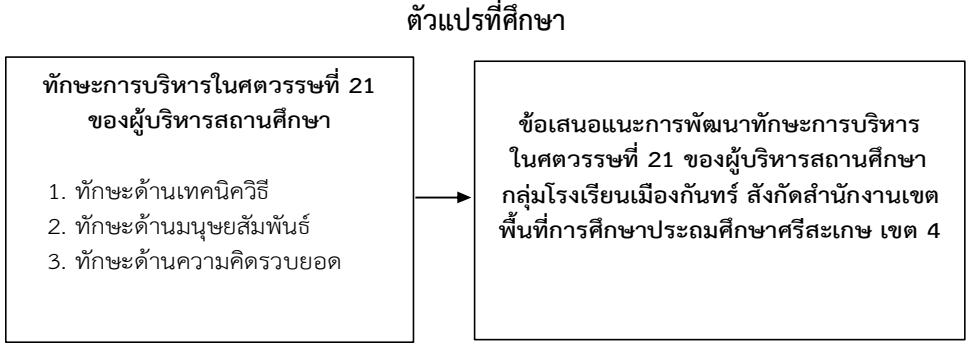
ทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลปะทุกประการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1995) ได้กล่าวถึง ทักษะการทำงานของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานเขียนเรื่อง “Skill of an Effective Administrator” ซึ่งเป็นแนวคิดที่กว้างขวางสรุปได้ 3 ทักษะ ดังนี้ 1. ทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการกระบวนการและเทคนิคในการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะทางเทคนิคเฉพาะด้านของศัลยแพทย์ นักดนตรีนักบัญชีวิศวกร ที่ต้องอาศัยความรู้ในการปฏิบัติ และการวิเคราะห์ปัญหารู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นต้น 2. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) หมายถึง ความสามารถในการนำคนการทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิผล เพราะผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับคนหลายประเภท ดังนี้ ทักษะด้านมนุษย์จึงมีความสำคัญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ผู้บริหารต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลความต้องการของบุคคลรวมถึงพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความต้องการทางร่างกาย ทางความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม ชื่อเสียง และเกียรติยศในสังคม เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด และ 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานของตนเองในภาพรวมโครงสร้างหน้าที่ของงานแต่ละงานว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไรรวมทั้งนโยบายการเมืองสังคม และเศรษฐกิจ มีผล

อย่างไรต่อหน่วยงาน ส่วน Driscoll (2015) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้นำในการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้ 1. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (Visionary) 2. ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotionally intelligent) 3. ทักษะด้านความเป็นผู้นำตนเอง (Master self-leadership) 4. ทักษะด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม (Embrace change and innovation) 5. ทักษะด้านเห็นคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม (welcome and value) 6. ทักษะด้านการพัฒนากรอบความคิดในศตวรรษที่ 21 (Develop a 21st century mindset) 7. ทักษะด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learners) 8. ทักษะด้านการเชื่อมโยง (Connected with the world) และ 9. ทักษะด้านการมุ่งปฏิบัติ (Take action) นอกจากนี้ วัชรศักดิ์ คุ้มศรี และคณะ (2566) ได้สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการบริหารจัดการองค์การ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา ควรประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด วิสัยทัศน์และกำหนดทิศทางองค์การ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหา การสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม บุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แนวคิดของ Katz (1995) ที่ได้เสนอเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ซึ่งแต่ละด้านมีแนวคิดที่จะพัฒนาให้เป็นทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยใช้แนวคิดของ Katz (1995) ซึ่งมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แนวคิดของ Katz (1995) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปีการศึกษา 2565 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 21 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 309 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 283 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปีการศึกษา 2565 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 21 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 147 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert และมีข้อคำถามปลายเปิด ซึ่งพิจารณาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ความถูกต้อง เหมาะสมของแบบสอบถาม แล้วนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่า แบบสอบถาม มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 – 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และข้อคำถามปลายเปิด มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .53 – .88 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 172 ฉบับ มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาลงคะแนน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน และโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ หาค่าความถี่ (Frequency)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Objective Congruence: IOC) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้สูตรของ Pearson และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

5.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติ และอันดับที่ของทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 **โดยรวมและรายด้าน**

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1. ทักษะด้านเทคนิควิธี	3.67	.50	มาก	2
2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์	3.73	.52	มาก	1
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	3.65	.55	มาก	3
รวม	**3.69**	**.52**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 3.73, S.D. = .52) รองลงมา คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = .50) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = .55) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สรุปแต่ละประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ **1. ทักษะด้านเทคนิควิธี** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรมีการระดมความคิดในการทำงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน 2) ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และ 3) ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ **2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู 2) ผู้บริหารควรมีรูปแบบการบริหารจัดการที่เปิดกว้าง โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกคน ทุกภาคส่วน และประยุกต์การบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้จัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และทำงานร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และ **3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 2) ผู้บริหารควรนำความรู้ ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ และ 3) ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ใช้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างโดดเด่น มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และเห็นถึงความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ความสามารถความเข้าใจในหลักการ กระบวนการบริหาร และทักษะการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของทักษะการบริหารที่จำเป็น ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การบริหารงานตามภารกิจหรือภาระงานในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา หรืออาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาการทำงานที่มีความสลับซับซ้อน ยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนำนวัตกรรมไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการสั่งการและมอบหมายงาน สามารถการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างมีระบบ และสอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ นิลาวรรณ ดงสิงห์ และคณะ (2566) ได้เสนอไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะที่โดดเด่นเหมาะสม มีความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ โดยอาศัยการทำงานร่วมกับ

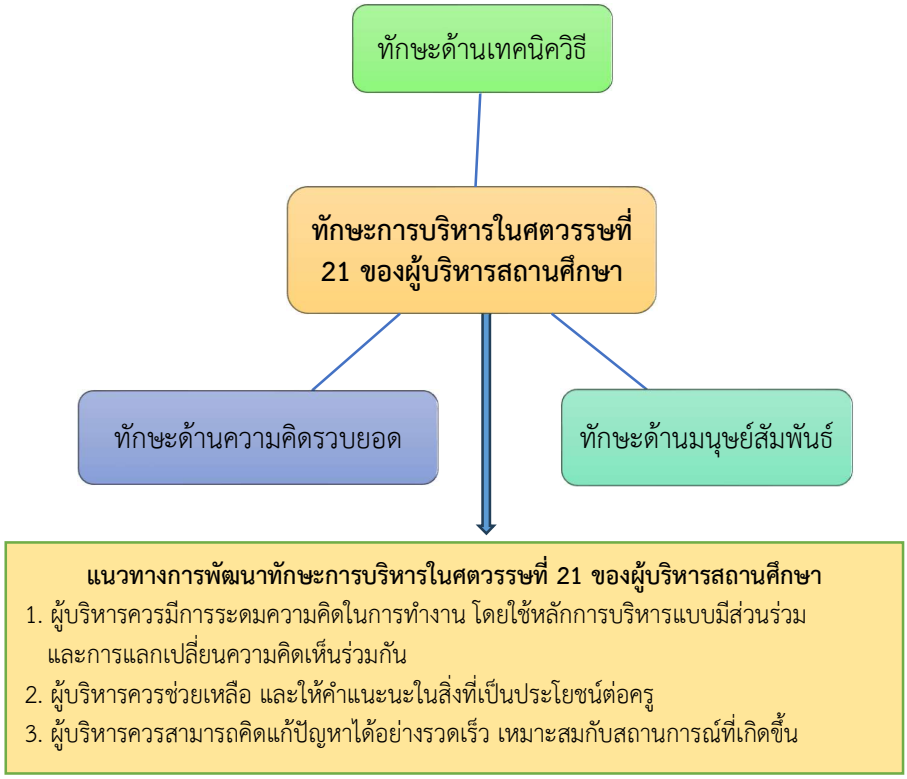
บุคลากรในสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัลลิยา คุณอุตส่าห์ และ ปณิธาน วรรณวัลย์ (2565) พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ มุขตา และ รุจิราพรรณ คงช่วย (2565) พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สรุปแต่ละประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ **1. ทักษะด้านเทคนิควิธี** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรมีการระดมความคิดในการทำงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน 2) ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และ 3) ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิชัย ขำละม้าย และคณะ (2566) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้การบริหารงานยุคใหม่ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการร่วมมือในการปฏิบัติงาน ระดมความคิด ประชุมหารือเพื่อถ่ายทอดข้อมูลความรู้เพื่อการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ เพื่อให้การทำงาน ตามนโยบายของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้บริหารแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีวิธีการสื่อสารที่ดีกับบุคลากรทุกระดับ สามารถสร้างความสัมพันธ์ทำให้เกิดการประสานงานในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการรับรู้ร่วมกัน มีปฏิกิริยาตอบสนอง และเกิดความร่วมมือกันในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ **2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู 2) ผู้บริหารควรมีรูปแบบการบริหารจัดการที่เปิดกว้าง โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกคน ทุกภาคส่วน และประยุกต์การบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้จัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และทำงานร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวกร มูลละ และคณะ (2567) พบว่า ทักษะด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในองค์การ ผู้บริหารควรพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยการสร้างโอกาสให้บุคลากรพบปะสังสรรค์ และมีโอกาสเข้าสังคมจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือภายในองค์การส่งเสริมความเชื่อมั่น และความเข้าใจระหว่างบุคลากรในองค์การ สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดข้อเสนอแนะใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและร่วมมือกัน และ **3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด** มีข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 2) ผู้บริหารควรนำความรู้ ประสบการณ์ที่มีมา

ประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ และ 3) ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์พันธ์ อัศพันธ์ และ วานิชประเสริฐพร (2566) พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน และนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และปรับตัวเข้ากับบุคลากรอื่น ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย สรุปดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่การพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่การพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารควรมีการระดมความคิดในการทำงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

สรุป

สรุปการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ รองลงมา คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีประเด็นที่สำคัญดังนี้ 1. ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารควรมีการระดมความคิดในการทำงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน 2. ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู และ 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบประเด็นที่ผู้บริหารควรพัฒนาเร่งด่วน เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังต่อไปนี้

1.1.1 ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารควรมีความสามารถในการจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหาร ได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือมาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน

1.1.2 ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการทำงานให้บรรลุผลด้วยความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมและความต้องการพื้นฐานของแต่ละบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถช่วยเหลือ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครู

1.1.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรมีการวางแผน และการพัฒนาการปฏิบัติงานระดับต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือ และใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารงาน

1.2 ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบประเด็นที่ผู้บริหารควรพัฒนาเร่งด่วน เนื่องจากเป็นประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะสูงสุด ดังต่อไปนี้

1.2.1 ผู้บริหารควรสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแสดงออกให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเห็นว่าสามารถเป็นผู้นำที่ใช้ข้อมูลรอบด้านมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารควรนำความรู้ ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแสดงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการนำบางสิ่งมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมและเวลาในขณะนั้น

1.2.3 ผู้บริหารควรช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครู ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างระบบการช่วยเหลือการทำงานร่วมกันของครู และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของงานและลดความผิดพลาดของงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เห็นภาพเชิงลึก

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเมืองกันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ มุขตา และ รุจิราพรรณ คงช่วย. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 143-155. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/255671

นิลาวรรณ ดงสิงห์, สุนทร สายคำ, พระครูปลัดบุญช่วย โชติว์โส และ ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2566). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทุติยปาปณิกสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วารสารสถาบันวิจัยพิมลธรรม, 10(1), 57-71. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/prij/article/view/262092

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่.* (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น.

พงษ์พันธ์ อัศพันธ์ และ วานิชประเสริฐพร. (2566). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(2), 1651-1663. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/268654/179689

พิกุล นามฮุง. (2565). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2), 30-43. สืบค้นจาก https://so09.tci-thaijo.org/index.php/EAIJ/article/view/920

มนูญ นายาว, ละมุล รอดขวัญ และ อัจฉราพรรณ พุ่มพกา. (2564). ทักษะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 13(3), 12-21. สืบค้นจาก https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/download/252464/173404/935736

มัลลิยา คุณอุตส่าห์ และ ปณิธาน วรรณวัลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 11(41), 217-225. สืบค้นจาก https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1192

วัชรศักดิ์ คุ้มศรี, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์ และ อัจฉรา นิยมาภา. (2566). แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์

เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 11(44), 114-123. สืบค้นจาก https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1298

ศิวกร มูลละ, สิทธิชัยมูลเขียน, สุรัตน์ศรีดาเดช และ ประกอบสาระวรรณ. (2567). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในศูนย์บริหารการจัดการศึกษาแม่สามแลบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 1507-1518. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/272145/182891

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. (2565). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2565*. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2564). *รายงานการประกันคุณภาพภายนอก: ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สิทธิชัย ขำละม้าย, ไตรรัตน์ สิทธิทูล, ธนเสฏฐ์ อัคคัญญ์ภูดิส และ นวรัตน์วดี ชินอัครวัฒน์. (2566). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(2), 1579-1588. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/267905

Driscoll, M. (2015). *Top 10 characteristics of awesome 21st century school leaders*. Retrieved from https://thinkstrategicforschools.com/top-10-characteristics-21st-century-school-leaders

Katz, R. L. (1995). *Skill of effective administrator*. U.S.A.: Harvard Business Review Press.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. https://doi.org/10.1177/001316447003000308